

RÅDSFORORDNING (EF) nr. 2375/2001

2003/EØS/23/60

av 29. november 2001

om endring av kommisjonsforordning (EF) nr. 466/2001 om fastsettelse av grenseverdier for visse forurensende stoffer i næringsmidler(*)

RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,

under henvisning til rådsforordning (EØF) nr. 315/93 av 8. februar 1993 om fastsettelse av framgangsmåter i Fellesskapet i forbindelse med forurensende stoffer i næringsmidler⁽¹⁾, særlig artikkel 2 nr. 3,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) I kommisjonsforordning (EF) nr. 466/2001⁽²⁾ er det fastsatt at innholdet av forurensende stoffer i næringsmidler, når de markedsføres, ikke skal overstige de grenseverdiene som er fastsatt i den forordningen.
- 2) Betegnelsen «dioksiner» omfatter en gruppe av 75 polyklorerte dibenzo-p-dioksin-forbindelser (PCDD) og 135 polyklorerte dibenzofuran-forbindelser (PCDF), og 17 av dem er toksikologisk relevante. Den giftigste forbindelsen er 2,3,7,8-tetraklordibenzo-p-dioksin (TCDD), som Det internasjonale senter for kreftforskning (IARC) og andre anerkjente internasjonale organisasjoner har klassifisert som et kjent kreftframkallende stoff for mennesker. Vitenskapskomiteen for næringsmidler har på samme måte som Verdens helseorganisasjon (WHO) konkludert med at dioksiner ikke har noen kreftframkallende virkning ved innhold under en viss grense. Andre skadevirkninger, som endometriose, nevropsykologiske og immunsuppressive virkninger, forekommer ved mye lavere innhold, og anses derfor som relevante ved fastsettelse av et tolerabelt inntak.
- 3) Polyklorerte bifenyler (PCB) er en gruppe av 209 ulike forbindelser som kan deles inn i to grupper etter toksikologiske egenskaper: 12 forbindelser har

toksikologiske egenskaper som ligner dioksiner, og kalles derfor ofte «dioksinlignende PCB». Øvrige PCB har ikke dioksinlignende giftighet, men en annen toksikologisk profil.

- 4) Hver forbindelse av dioksiner eller dioksinlignende PCB har ulikt giftighetsnivå. For å kunne angi disse ulike forbindelsenes giftighet er begrepet «toksisitetsekvivalente nsfaktor» (TEF) blitt innført for å lette risikovurderingen og kontrollen. Dette betyr at analyseresultatene for alle de 17 dioksinforbindelsene og de 12 dioksinlignende PCB-forbindelsene uttrykkes i en enkelt målbar enhet: «TCDD-ekvivalentmengde» (TEQ).
- 5) Dioksiner og PCB er ytterst motstandsdyktige overfor kjemisk og biologisk nedbryting og blir derfor værende i miljøet og akkumuleres i næringsmiddel- og førkjeden.
- 6) Over 90 % av menneskers eksponering for dioksiner stammer fra næringsmidler. Næringsmidler av animalsk opprinnelse bidrar vanligvis til rundt 80 % av den samlede eksponeringen. Dioksinforurensning av dyr stammer hovedsakelig fra fôrvarer. Derfor gir fôrvarer, og i noen tilfeller jord, grunn til bekymring som mulige dioksinkilder.
- 7) Vitenskapskomiteen for næringsmidler vedtok 30. mai 2001 en uttalelse om risikovurdering av dioksiner og dioksinlignende PCB i næringsmidler. Uttalelsen er en ajourføring på grunnlag av nye vitenskapelige opplysninger som har blitt tilgjengelige etter at komiteen vedtok sin uttalelse om dette spørsmålet 22. november 2000. Vitenskapskomiteen for næringsmidler fastsatte et tolerabelt ukentlig inntak (TWI) for dioksiner og dioksinlignende PCB til 14 pg WHO-TEQ/kg kroppsvekt. Eksponeringsoverslag tyder på at en betydelig del av befolkningen i Fellesskapet har et inntak gjennom kosten som overstiger det tolerable ukentlige inntaket. Visse befolkningsgrupper i visse stater kan være utsatt for større risiko på grunn av særlige kostvaner.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EFT L 321 av 6.12.2001, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 81/2002 av 25. juni 2002 om endring av EØS-avtalens vedlegg II (Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering), se EØS-tillegget til De Europeiske Fellesskaps Tidende nr. 49 av 3.10.2002, s. 20.

⁽¹⁾ EFT L 37 av 13.2.1993, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 77 av 16.3.2001, s. 1.

- 8) For å verne forbrukerne er det derfor viktig og nødvendig å redusere menneskers eksponering for dioksiner gjennom kosten. I visse næringsmiddelgrupper er det påvist særlig høyt dioksininnhold. Siden forurensning av næringsmidler er direkte knyttet til forurensning av fôrvarer, må det vedtas en integrert metode for å redusere dioksinforekomsten i hele næringsmiddelkjeden, dvs. fra fôrmidler via dyr bestemt til næringsmiddelproduksjon og fram til mennesket.
- 9) Vitenskapskomiteen for næringsmidler har anbefalt fortsatt innsats for å redusere utslipp av dioksiner og beslektede forbindelser i miljøet mest mulig. Det er den mest effektive metoden for å redusere forekomsten av dioksiner og lignende stoffer i næringsmiddelkjeden og sikre fortsatt reduksjon av belastningen av menneskekroppen. Komiteen har påpekt at nyere undersøkelser av melk og blod fra mennesker tyder på at dioksininnholdet ikke lenger minker.
- 10) Grenseverdier for dioksiner og dioksinlignende PCB er et hensiktsmessig virkemiddel for å hindre en uakseptabelt høy eksponering av befolkningen og for å hindre distribusjon av næringsmidler med et uakseptabelt høyt forurensningsnivå, f.eks. ved utilsiktet forurensning og eksponering. Dessuten er det absolutt nødvendig å fastsette grenseverdier av hensyn til gjennomføringen av en kontrollordning og for å sikre en ensartet anvendelse.
- 11) Å fastsette grenseverdier for dioksiner og dioksinlignende PCB i næringsmidler vil ikke i seg selv være tilstrekkelig til å redusere menneskers eksponering for dioksiner, med mindre grenseverdiene settes så lavt at en stor del av næringsmidlene vil måtte erklæres som uegnet til konsum. Det er allment godtatt at dersom forekomsten av dioksiner i næringsmidler aktivt skal kunne reduseres, må disse grenseverdiene følges av tiltak som fremmer en aktiv tilnærming, herunder tiltaksgrenser og målverdier for næringsmidler kombinert med utslippsbegrensende tiltak. Målverdiene angir de nivåene som må nås for til slutt å få redusert eksponeringen av størstedelen av befolkningen til det tolerable ukentlige inntak som er fastsatt av Vitenskapskomiteen for næringsmidler. Tiltaksgrenser er et redskap som gjør det mulig for vedkommende myndigheter og aktører å bestemme når det er hensiktsmessig å identifisere en forurensningskilde og treffe tiltak for å redusere eller fjerne den, ikke bare ved manglende overholdelse av bestemmelsene i denne forordning, men også der det påvises dioksinverdier i næringsmidler som er signifikant høyere enn de normale bakgrunnsverdiene. Dette vil føre til en gradvis reduksjon av dioksininnholdet i næringsmidler, og målverdiene vil til slutt bli nådd. Kommisjonen vil derfor i denne forbindelse rette en rekommendasjon til medlemsstatene.
- 12) Selv om enhver grenseverdi fra et toksikologisk synspunkt burde gjelde for både dioksiner, furaner og dioksinlignende PCB, fastsettes det for tiden grenseverdier bare for dioksiner og furaner, og ikke for dioksinlignende PCB fordi det foreligger svært begrensede opplysninger om forekomsten av sistnevnte. Overvåkingen vil imidlertid fortsette, særlig når det gjelder forekomsten av dioksinlignende PCB, med sikte på å la grenseverdiene omfatte også disse stoffene.
- 13) Vurderingen av om dioksininnholdet i næringsmidler er uakseptabelt, bør skje i lys av de aktuelle verdiene for bakgrunnsforurensning, som varierer fra næringsmiddel til næringsmiddel. Grenseverdien bør fastsettes på et strengt, men realistisk nivå, samtidig som det tas hensyn til bakgrunnsforurensningen.
- 14) For å sikre at alle aktørene i næringsmiddel- og fôrkjeden fortsetter å gjøre det de kan og treffer alle nødvendige tiltak for å begrense forekomsten av dioksiner i fôrvarer og næringsmidler, bør de gjeldende grenseverdiene gjennomgås på nytt innen et fastsatt tidsrom med sikte på å senke grenseverdiene. En samlet reduksjon av menneskers eksponering for dioksiner på minst 25 % bør være oppnådd innen 2006.
- 15) Grenseverdier fastsettes hovedsakelig for næringsmidler av animalsk opprinnelse. For tiden er det ikke fastsatt grenseverdier for produkter som hestekjøtt, geitekjøtt, kaninkjøtt og egg fra ender, gjess og vaktel. Det foreligger bare begrensede opplysninger om forekomsten av dioksiner i disse næringsmidlene. Ettersom inntaket av disse næringsmidlene er begrenset, er det ennå ikke fastsatt grenseverdier. Det er heller ikke fastsatt grenseverdier for korn, frukt og grønnsaker fordi disse næringsmidlene i alminnelighet har lavt forurensningsnivå og derfor bare i liten grad bidrar til menneskers samlede eksponering for dioksiner. Det er likevel hensiktsmessig at innholdet av dioksiner og dioksinlignende PCB i disse næringsmidlene overvåkes regelmessig.
- 16) Vegetabiliske oljer har vanligvis et ubetydelig innhold av dioksiner eller dioksinlignende PCB. Fordi vegetabiliske oljer regelmessig markedsføres eller brukes som næringsmiddelingsrediens i blandinger med animalske fettstoffer, bør det for kontrollformål fastsettes en grenseverdi for vegetabiliske oljer.
- 17) På grunnlag av foreliggende opplysninger er det ikke mulig å fastsette grenseverdier for ulike kategorier av fisk og fiskerivarer. Grenseverdiene for dioksiner i fiskefôr har ført til betydelig lavere dioksininnhold i oppdrettsfisk. Når det foreligger flere opplysninger, kan det i framtiden være hensiktsmessig å fastsette ulike grenseverdier for de ulike kategoriene av fisk og fiskerivarer eller å utelate visse kategorier av fisk dersom de er av begrenset betydning med hensyn til inntak.

- 18) Visse fiskearter med opprinnelse i Baltikum kan ha et høyt dioksininnhold. En betydelig del av fet fisk fra Baltikum, f.eks. østersjøsilde og østersjølaks, vil overstige grenseverdien og vil derfor måtte utelates fra svensk og finsk kost. Opplysninger tyder på at det kan ha uheldig innvirkning på helsen i Sverige og Finland å utelate fisk fra kosten. Sverige og Finland har en ordning som kan sikre at forbrukerne opplyses fullt ut om kostanbefalinger med sikte på å begrense visse utsatte befolkningsgruppers konsum av fisk fra Baltikum for å unngå eventuelle helserisikoer.
- 19) Overvåkingsdata tyder på at egg fra frittgående høner, eller fra frittgående høner — intensiv drift, har høyere dioksininnhold enn egg fra burhøns. Det kan treffes tiltak for å sikre at dioksininnholdet i disse eggene reduseres. Det er derfor hensiktsmessig å innføre en overgangsperiode før grenseverdiene skal gjelde for egg fra frittgående høner, eller fra frittgående høner — intensiv drift.
- 20) Det er viktig å redusere den samlede dioksinforurensningen i næringsmidler. Det er derfor nødvendig å forby at næringsmidler som overholder grenseverdiene, blandes med næringsmidler som overstiger grenseverdiene.
- 21) I lys av ulikhetene mellom medlemsstatene og den risiko for konkurransevridning som følger av dem, er det nødvendig med fellesskapstiltak for å sikre et ensartet marked, samtidig som forholdsmessighetsprinsippet overholdes.
- 22) Forordning (EF) nr. 466/2001 bør derfor endres.
- 23) Vitenskapskomiteen for næringsmidler har i samsvar med artikkel 3 i forordning (EØF) nr. 315/93 blitt rådspurt om de bestemmelser som kan innvirke på folkehelsen.
- 24) Den faste komité for næringsmidler har ikke avgitt positiv uttalelse. Kommisjonen har derfor ikke kunnet vedta de planlagte bestemmelsene etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 8 i rådsforordning (EØF) nr. 315/93 —

dioksininnhold som er høyere enn det som er fastsatt i nr. 5.2 i del 5 i vedlegg I, forutsatt at det finnes en ordning som gjør det mulig å sikre at forbrukerne opplyses fullt ut om kostanbefalinger med sikte på å begrense visse sårbare befolkningsgruppers konsum av fisk fra Baltikum for å unngå eventuelle helserisikoer.

Enhver framtidig anvendelse av dette unntak vil bli behandlet innenfor rammen av den nye gjennomgåelsen av del 5 i vedlegg I nevnt i artikkel 5 nr. 3.

Finland og Sverige skal innen 31. desember hvert år meddele Kommisjonen resultatene av overvåkingen av dioksininnhold i fisk fra Baltikum og rapportere om de tiltak som er truffet for å redusere menneskers eksponering for dioksiner fra fisk fra Baltikum.»

- 2) Ny artikkel 4a skal lyde:

«Artikkel 4a

Når det gjelder forekomsten av dioksiner i de produkter som er nevnt i del 5 i vedlegg I, er det forbudt

- a) å blande produkter som overholder grenseverdiene, med produkter som overstiger disse grenseverdiene,
- b) å bruke produkter som ikke overholder grenseverdiene, som ingredienser ved framstilling av andre næringsmidler.»

- 3) I artikkel 5 skal nytt nr. 3 lyde:

«3. Kommisjonen skal første gang senest 31. desember 2004 gjennomgå del 5 i vedlegg I på nytt i lys av nye opplysninger om forekomsten av dioksiner og dioksinlignende PCB, særlig med sikte på at de grenseverdiene som skal fastsettes, også skal omfatte dioksinlignende PCB.

Del 5 i vedlegg I skal senest 31. desember 2006 gjennomgås på nytt med sikte på å redusere grenseverdiene betydelig og eventuelt fastsette grenseverdier for andre næringsmidler.»

- 4) Vedlegg I endres i samsvar med vedlegget til denne forordning.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

I forordning (EF) nr. 466/2001 gjøres følgende endringer:

- 1) I artikkel 1 skal nytt nr. 1a lyde:

«1a. Som unntak fra nr. 1 skal Sverige og Finland i en overgangsperiode fram til 31. desember 2006 tillates å markedsføre fisk med opprinnelse i Baltikum som er beregnet på konsum på deres territorium, med

Artikkel 2

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *De Europeiske Fellesskaps Tidende*.

Den får anvendelse fra 1. juli 2002.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utfærdiget i Brussel, 29. november 2001.

For Rådet

M. VANDERPOORTEN

Formann

—

VEDLEGG

I vedlegg I skal ny del 5 lyde:

«Del 5: Dioksiner (summen av polyklorerte dibenzo-p-dioksiner (PCDD) og polyklorerte dibenzofuraner (PCDF) uttrykt i WHOs toksisitetsekvivalenter, ved hjelp av WHOs toksisitetsekvivalensfaktorer, 1997

Produkt	Grenseverdi (PCDD + PCDF) ⁽¹⁾ (pg WHO-PCDD/F-TEQ/g fett eller produkt)	Kriterier for prøvetaking	Kriterier for analysemetoder
5.1.1 Kjøtt og kjøttprodukter ⁽⁴⁾ av			
— drøvtyggere (storfe, sau)	3 pg WHO-PCDD/F-TEQ/g fett ⁽²⁾⁽³⁾	Direktiv 2001/.../EF ^(*)	Direktiv 2001/.../EF ^(*)
— fjørfe og oppdrettsvilt	2 pg WHO-PCDD/F-TEQ/g fett ⁽²⁾⁽³⁾	Direktiv 2001/.../EF ^(*)	Direktiv 2001/.../EF ^(*)
— svin	1 pg WHO-PCDD/F-TEQ/g fett ⁽²⁾⁽³⁾	Direktiv 2001/.../EF ^(*)	Direktiv 2001/.../EF ^(*)
5.1.2 Lever og bearbejdede produkter	6 pg WHO-PCDD/F-TEQ/g fett ⁽²⁾⁽³⁾	Direktiv 2001/.../EF ^(*)	Direktiv 2001/.../EF ^(*)
5.2 Fiskekjøtt og fiskerivarer ⁽⁵⁾ og produkter av disse	4 pg WHO-PCDD/F-TEQ/g våtvekt ⁽²⁾	Direktiv 2001/.../EF ^(*)	Direktiv 2001/.../EF ^(*)
5.3 Melk ⁽⁶⁾ og melkeprodukter, herunder smørfett	3 pg WHO-PCDD/F-TEQ/g fett ⁽²⁾⁽³⁾	Direktiv 2001/.../EF ^(*)	Direktiv 2001/.../EF ^(*)
5.4 Høneegg og eggprodukter ⁽⁷⁾⁽⁸⁾	3 pg WHO-PCDD/F-TEQ/g fett ⁽²⁾⁽³⁾	Direktiv 2001/.../EF ^(*)	Direktiv 2001/.../EF ^(*)
5.5 Olje og fettstoffer			
— Animalsk fett			
— fra drøvtyggere	3 pg WHO-PCDD/F-TEQ/g fett ⁽²⁾	Direktiv 2001/.../EF ^(*)	Direktiv 2001/.../EF ^(*)
— fra fjørfe og oppdrettsvilt	2 pg WHO-PCDD/F-TEQ/g fett ⁽²⁾	Direktiv 2001/.../EF ^(*)	Direktiv 2001/.../EF ^(*)
— fra svin	1 pg WHO-PCDD/F-TEQ/g fett ⁽²⁾	Direktiv 2001/.../EF ^(*)	Direktiv 2001/.../EF ^(*)
— blandet animalsk fett	2 pg WHO-PCDD/F-TEQ/g fett ⁽²⁾	Direktiv 2001/.../EF ^(*)	Direktiv 2001/.../EF ^(*)
— Vegetabilsk olje	0,75 pg WHO-PCDD/F-TEQ/g fett ⁽²⁾	Direktiv 2001/.../EF ^(*)	Direktiv 2001/.../EF ^(*)
— Fiskeolje beregnet på konsum	2 pg WHO-PCDD/F-TEQ/g fett ⁽²⁾	Direktiv 2001/.../EF ^(*)	Direktiv 2001/.../EF ^(*)

(*) Kommisjonsdirektiv som skal vedtas innen 1. juli 2002.

(1) Øvre konsentrasjoner: Øvre konsentrasjoner beregnes ut fra den antakelse at alle verdier av de ulike forbindelsene som ligger under bestemmelsesgrensen er lik bestemmelsesgrensen.

(2) Disse grenseverdiene skal første gang senest 31. desember 2004 gjennomgås på nytt i lys av nye opplysninger om forekomsten av dioksiner og dioksinlignende PCB, særlig med sikte på at de grenseverdiene som skal fastsettes, også skal omfatte dioksinlignende PCB, og de skal deretter gjennomgås igjen senest 31. desember 2006 med sikte på en betydelig reduksjon av grenseverdiene.

(3) Grenseverdiene gjelder ikke for næringsmidler som inneholder < 1 % fett.

(4) Storfekjøtt, sauekjøtt, svinekjøtt, fjørfe og oppdrettsvilt som definert i artikkel 2 bokstav a) i rådsdirektiv 64/433/EØF (EFT L 121 av 29.7.1964, s. 2012/64), sist endret ved direktiv 95/23/EF (EFT L 243 av 11.10.1995, s. 7), og artikkel 2 nr. 1 i rådsdirektiv 71/118/EØF (EFT L 55 av 8.3.1971, s. 23), sist endret ved direktiv 97/64/EF (EFT L 24 av 30.1.1998, s. 31), og artikkel 2 nr. 2 i rådsdirektiv 91/495/EØF (EFT L 268 av 24.9.1991, s. 41), sist endret ved direktiv 94/65/EF (EFT L 368 av 31.12.1994, s. 10), unntatt spiselig slakteavfall som definert i artikkel 2 bokstav e) i direktiv 64/433/EØF og artikkel 2 nr. 5 i direktiv 71/118/EØF.

(5) Fiskekjøtt og fiskerivarer i henhold til kategoriene a), b), c), e) og f) i listen i artikkel 1 i rådsforordning (EF) nr. 104/2000 (EFT L 17 av 21.1.2000, s. 22). Grenseverdien gjelder for krepsdyr, unntatt brunt krabbekjøtt, og for blekkspruter uten innvoller.

(6) Melk (rå melk, melk til framstilling av melkebaserte produkter og varmebehandlet melk som definert i rådsdirektiv 92/46/EØF (EFT L 268 av 14.9.1992, s. 1), sist endret ved rådsdirektiv 96/23/EF (EFT L 125 av 23.5.1996, s. 10).

(7) Høneegg og eggprodukter som definert i artikkel 2 i rådsdirektiv 89/437/EØF (EFT L 212 av 22.7.1989, s. 87), sist endret ved rådsdirektiv 96/23/EF (EFT L 125 av 23.5.1996, s. 10)).

(8) Egg fra frittgående høner eller fra frittgående høner – intensiv drift, som definert i artikkel 18 i kommisjonsforordning (EØF) nr. 1274/91 (EFT L 121 av 16.5.1991, s. 11), sist endret ved kommisjonsforordning (EF) nr. 1651/2001 (EFT L 220 av 15.8.2001, s. 5), må overholde grenseverdien som gjelder fra og med 10. januar 2004.»